NAROČNIK
Lafarge Cement d.o.o.
Kolodvorska cesta 5
1420 Trbovlje

IZHODIŠČA ZA OBČINSKI PODROBNI PROSTORSKI NAČRT ZA SANACIJO KAMNOLOMA RETJE – PLESKO NA OBMOČJU OBČINE HRASTNIK

osnutek

IZVAJALEC
LOCUS prostorske informacijske rešitve d.o.o.
Ljubljanska cesta 76 I 1230 Domžale

Domžale, september 2020

VRSTA GRADIVA	Izhodišča za pripravo OPPN
NASLOV PROJEKTA	Izhodišča za občinski podrobni prostorski načrt za sanacijo kamnoloma Retje - Plesko na območju Občine Hrastnik
FAZA	izhodišča - osnutek
NAROČNIK	Lafarge Cement d.o.o., Kolodvorska cesta 5, 1420 Trbovlje
IZDELOVALEC	Locus d.o.o., Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale
VODJA PROJEKTA	Tomaž Kmet, univ.dipl.inž.arh. A-0957
STROKOVNA SKUPINA	Manca Jug, univ.dipl.inž.arh. A-1302 Marjeta Jug, univ.dipl.inž.kraj.arh. KA-1668 Nuša Britovšek, univ.dipl.inž.kraj.arh. KA-1731 Leon Kobetič, univ.dipl.inž.grad. Iztok Perpar, abs.arh. Andrej Podjed, gr.teh. Uroš Košir, univ.dipl.inž.geod. Ana Mestnik, mag.prost.načrt.
DATUM	Domžale, september 2020

Kazalo

1 UVOD 7
1.1 Predmet izhodišč 7
1.2 Namen in razlogi 7
2 IZHODIŠČA IZ NADREJENEGA AKTA 8
2.1 Strategija razvoja Slovenije 8
2.2 Strategija prostorskega razvoja Slovenije 8
2.3 Prostorski red Slovenije 9
2.4 Državna rudarska strategija 10
2.5 Izhodišča iz OPN Občine Hrastnik 11
2.5.1 Strateški del 11
2.5.2 Izvedbeni del 12
3 OPIS STANJA NA OBMOČJU OPPN 15
3.1 Analiza dosedanjih posegov 15
3.2 Dejanska raba prostora 16
3.3 Lastniška struktura 17
3.4 Pravni režimi 18
3.4.1 Varovanje krajine 18
3.4.2 Varstvo kmetijskih zemljišč 18
3.4.3 Varstvo gozdov 18
3.4.4 Območja varstva narave in varstva kulturna dediščina 18
3.4.5 Območja varstva vodnih virov ter varstvo pred poplavami 19
3.4.6 Erozijska območja 19
3.4.7 Varovanje mineralnih surovin 20
3.4.8 Območje državnega prostorskega načrta 20
3.4.9 Varstvo zdravja ljudi (varstvo zraka, varstvo pred hrupom) 20
4 PREDLAGANE UREDITVE Z OPPN 21
4.1 OPPN na območju Občine Hrastnik 21
4.1.1 Območje OPPN v Občini Hrastnik 21
4.1.2 Namenska raba na območju OPPN v Občini Hrastnik 22
4.2 Načrtovane ureditve 23
4.3 Načrtovane količine do zaključka sanacije 25
5 INVESTICIJE V GJI IN DRUŽBENO INFRASTRUKTURO 27
6 POSTOPEK PRIPRAVE 28
7 PRILOGE 29
7.1 IDZ za sanacijo kamnoloma Plesko (v digitalni obliki), K Projekt L, d.o.o., Ljubljana, Tbilisijska ulica 61, 1000 Ljubljana, št. projekta 683-11, maj 2011. 29

7.2 Sklep Ministrstva za infrastrukturo (v digitalni obliki) o spisku koordinat in topografije mejnikov eksploatacijskega polja - Kamnolom Retje, z dne 29. 3. 2016, številka 0141-72/2006-D E/49 (00911294). 29

1 UVOD

1.1 Predmet izhodišč

S strani investitorja je bila podana pobuda za izdelavo OPPN na območju pridobivalnega prostora podjetja Lafarge Cement d.o.o., ki izvaja dela pri izkoriščanju apnenca in laporja v kamnolomu Retje – Plesko.

Ob upoštevanju Zakona o urejanju prostora (ZUreP-2), uveljavljenega 1. 6. 2018, se v postopku priprave OPPN skladno s 118. členom pripravijo izhodišča za pripravo OPPN. Ob pobudi investitorja priprave prostorskega akta ta vsebuje:

- predstavitev investicijske namere;
- utemeljitev skladnosti pobude z regionalnim in občinskim prostorskim planom, občinskim prostorskim načrtom in splošnimi smernicami nosilcev urejanja prostora;
- opis in grafične prikaze območja s prikazom zasnov umestitve načrtovanih objektov in drugih posegov v prostor.

Če se OPPN pripravlja na pobudo investitorja priprave prostorskega akta, sklene občina z njim pogodbo o medsebojnih obveznostih, predvsem glede finančnih vidikov in rokov priprave OPPN. Lahko pa je sklenjen tudi dogovor o obveznosti investitorja priprave prostorskega akta glede rokov izgradnje v OPPN predvidenih gradenj, ki so v javno korist.

1.2 Namen in razlogi

Investitor želi na območju kamnoloma Retje – Plesko, ki sega v občini Hrastnik in Trbovlje, podaljšati trenutno veljavno koncesijo 2001–2021 za nadaljnjo izkoriščanje. Predpostavlja se smotrno izkopavanje laporja in apnenca, in sicer z namenom vključevanja sanacijskega programa v proces izkoriščanja mineralnih surovin.

Za pripravo in izvedbo postopka sprejema OPPN se upoštevajo:

- Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2; Uradni list RS, št. 61/2017);
- Določila Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Hrastnik (Uradni vestnik Zasavja, št. 2/2016);
- določila opredeljena v sklepu o pripravi OPPN; v sklepu bodo določeni: vsebina in obseg OPPN, način in postopek priprave in sprejemanja akta ter druga relevantna vprašanja v zvezi s pripravo akta;
- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Trbovlje (Uradni vestnik Zasavja, št. 29/2015, sprememba št. 04 – UVZ št. 23/2017, sprememba št. 05 – UVZ št. 23/2018, sprememba št. 02 – UVZ št. 10/2019);
- strokovne in druge podlage, ki jih bo zagotovil naročnik.

Z veljavnim Občinskim prostorskim načrtom Občine Hrastnik (Uradni vestnik Zasavja, št. 2/2016) je določeno območje pridobivanja mineralnih surovin, za katerega je predpisana izdelava OPPN 13-01 – Sanacija kamnoloma Retje – Plesko, ki zajema enote urejanja prostora z različnimi namenskimi rabami. Na območju OPPN 13-01 – Sanacija kamnoloma Retje – Plesko se nahajajo naslednje enote urejana prostora: KGV1, PL05, PL08, PL09, PH08 in KGV1-OH44. Slednji enoti urejanja prostora z namenskima rabama LN in PC je predmet izhodišč OPPN na območju Občine Hrastnik. Skladno s 127. členom OPN so kot priloga 2 k odloku podane usmeritve za izdelavo OPPN.

Občinski prostorski načrt Občine Trbovlje (Uradni vestnik Zasavja, št. 29/15) na območjih mineralnih surovin predvideva pripravo OPPN. Predmet izhodišč za pripravo OPPN na območju kamnoloma Retje – Plesko v Občini Trbovlje opredeljuje enota urejanja prostora TR-154 z namensko rabo LN, ki predstavlja površine nadzemnega pridobivalnega prostora.

2 IZHODIŠČA IZ NADREJENEGA AKTA

Pri pripravi izhodišč za OPPN za sanacijo kamnoloma Retje – Plesko na območju Občine Hrastnik smo izhajali iz naslednjih nadrejenih aktov, in sicer smo povzeli določila Strategije razvoja Slovenije, Strategije prostorskega razvoja Slovenije, Prostorskega reda, Državne rudarske strategije ter OPN Občine Hrastnik.

Razvojni okvir Slovenije predstavljata Strategija razvoja Slovenije in Strategija prostorskega razvoja Slovenije, medtem ko Državna rudarska strategija podrobneje določa področje mineralnih surovin. Regionalni razvojni program Zasavske regije 2021 – 2027 se kot ključni razvojni strateški dokument na regionalni ravni s vsebinami, ki se nanašajo na mineralne surovine, ni ukvarjal. Temeljni prostorski akt občine predstavljata Občinski prostorski načrt Občine Hrastnik.

2.1 Strategija razvoja Slovenije

Strategija razvoja Slovenije 2030 (SRS) predstavlja dolgoročno strategijo razvoja države, ki si z osrednjim ciljem prizadeva zagotoviti kakovostno življenje za vse. Tega je mogoče uresničevati z uravnoteženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem. Med cilje razvoja Slovenije se uvršča gospodarsko stabilnost, nizkoogljično krožno gospodarstvo in trajnostno upravljanje naravnih virov. Trajnostno varstvo naravnih virov in načrtovanje njihove rabe sta nujna za dolgoročno ohranjanje njihovega količinskega in kakovostnega stanja. Naravni viri nudijo temelj gospodarskemu razvoju ter ponujajo možnosti za nove investicije. Slovenija postopoma napreduje na področju gospodarskega razvoja in kakovosti življenja. Zmanjšujejo se tudi obremenitve okolja. Z uravnoteženim gospodarskim, okoljskim in družbenim razvojem se krepi razvojne zmogljivosti.

2.2 Strategija prostorskega razvoja Slovenije

Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS, št. 76/04) kot temeljni državni dokument usmerja razvoj v prostoru ter določa zasnovo urejanja prostora, njegovo varstvo in rabo. Na podlagi splošnih izhodišč in značilnosti slovenskega prostora so določeni cilji prostorskega razvoja Slovenije, med katere sodi preudarna raba naravnih virov, ki zajema uravnoteženo oskrbo z mineralnimi surovinami. Namen ciljev prostorskega razvoja je razreševanje obstoječih in pričakovanih prostorskih problemov v Sloveniji, preusmeritve negativnih teženj in doseganje večje stopnje urejenosti v prostoru.

Mineralne surovine so pomembne za prostorski razvoj države in kvaliteto bivanja, pri čemer se zagotavlja tako stopnjo samooskrbe in neodvisnost države od tujih virov, ki jo je glede na razpoložljivost gospodarsko izkoristljivih naravnih virov, družbeno sprejemljivost izrabe in čim manjše okoljske vplive mogoče doseči. Ker so mineralne surovine neobnovljiv naravni vir, se z njim gospodari tako, da je zagotovljena uravnotežena oskrba ter ohranjena dostopnost do mineralnih surovin za prihodnje generacije. Uravnotežena oskrba, ki temelji na usklajenosti okoljskih, gospodarskih in družbenih vidikov, upošteva prostorsko racionalno organizacijo dejavnosti glede na tržne in prostorske potrebe ter obsega zmanjšanje števila površinskih kopov mineralnih surovin. Strmi se k optimizaciji pridobivanja in postopnemu zapiranju manjših objektov ter sanaciji nelegalnih kopov. Okoljska, gospodarska in družbena merila pogojujejo možnost pridobitve koncesije. Zaradi zagotavljanja varovanja virov mineralnih surovin za prihodnje generacije se predvideva omejitve za druge rabe na teh območjih. V primeru večjega povečanja potreb, ki jih ni mogoče zadostiti z že odprtimi objekti na območju gospodarne transportne oddaljenosti, se dovoljujejo novi objekti. Strategija predvideva sanacije kopov, in sicer na način, da se povrne naravno stanje ali ustvari sekundarni biotop.

Z vidika uporabe in dostopnosti se oblikuje mesta strateških, gospodarsko pomembnih in avtohtonih, pogostih oziroma ostalih mineralnih surovin. Mesta pridobivanja gospodarsko pomembnih in avtohtonih mineralnih surovin vključujejo nahajališča kalcita, jezerske krede, bentonita, tufa, roženca, kremenovega peska in kremenovega proda, keramične in opekarske gline ter mineralne surovine za cementno industrijo. Z izkoriščanjem avtohtonih mineralnih surovin se zagotavlja predvsem tradicionalne gradbene materiale. Mesta pridobivanja ostalih (pogostih) mineralnih surovin so mesta izkoriščanja mineralnih surovin za gradbeništvo na podlagi meril enakomerne dostopnosti do mineralnih surovin na ravni regij, možnosti obnove naravnih značilnosti prostora ter družbene sprejemljivosti. Za mivko, gramoz in pesek se lahko izkorišča sprotne naplavine

v rekah, vendar le, kadar se ugotovi majhno ranljivost vodnega ekosistema, kvalitete vode, geohidroloških lastnosti reke gor in dol vodno ter doživljajskih kvalitet vodne in obvodne krajine.

2.3 Prostorski red Slovenije

Prostorski red Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04, 33/07 – ZPNačrt in 61/17 – ZUreP-2) podaja pravila prostorskega načrtovanja. Med območja osnovne namenske rabe v sistemu krajine sodijo območja mineralnih surovin, ki obsegajo območja strateških, industrijskih in izjemnih mineralnih surovin ter mineralnih surovin za gradbeništvo.

V 81. členu Prostorskega reda Slovenije so opredeljena pravila in pogoji za načrtovanje območij mineralnih surovin:

- Pri izkoriščanju mineralnih surovin za gradbeništvo je treba zagotoviti postopno zapiranje manjših objektov in sanacijo nelegalnih kopov.
- Število objektov se na regionalni ravni določi glede na okoljska, gospodarska in družbena merila, ki vključujejo tudi geološko ustreznost, zadostno količino zalog, dovolj veliko letno proizvodnjo, funkcionalno povezanost z uporabniki, transportni radij prodaje, vidno neizpostavljenost območij, primerno oddaljenost od poselitve.
- Izkoriščanje obstoječih kopov oskrbe z mineralnimi surovinami za gradbeništvo ima prednost pred odpiranjem novih lokacij, razen kadar so obstoječi kopi v območjih večje ranljivosti prostora, varovanih in ogroženih območjih po predpisih o vodah, območjih ohranjanja narave, območjih kulturne dediščine ali na vidno izpostavljenih legah.
- Nove lokacije se odpirajo kadar povečanju potreb po mineralnih surovinah za gradbeništvo z obstoječimi objekti ni mogoče zadostiti oziroma obstoječe lokacije ne omogočajo izkoriščanja in gospodarnega transporta rude. Nove lokacije se umeščajo na osnovi analize vidne izpostavljenosti, ki je sestavni del strokovnih podlag za pripravo prostorskih aktov lokalnih skupnosti.
- Prednostno je treba sanirati lokacije odprtih kopov zlasti na:
  - gospodarsko neperspektivnih lokacijah;
  - območjih velikih razvrednotenj prostora ter večje ranljivosti naravnih in ustvarjenih sestavin prostora;
  - varovanih, zavarovanih ali ogroženih območjih po predpisih;
  - območjih prepoznavnosti krajine, na vidno izpostavljenih območjih in območjih varstva kulturne dediščine;
  - območjih, kjer je možno umeščati nove rabe prostora in je za to izkazan javni interes oziroma kjer je znan investitor, ter območjih nelegalnih kopov.
- Pri sanacijah je treba upoštevati okoljske, ekonomske in družbene vidike.
- Načini sanacij so načrtovanje nove rabe, vzpostavitev rabe prostora, kot je bila pred začetkom izkoriščanja, in sukcesivnost naravnih procesov, kadar niso ogroženi varnost, zdravje in življenje ljudi.
- Kjer je mogoče, zlasti pa v nacionalnih območjih prepoznavnosti in varovanih območjih naravnih kakovosti, je treba spodbujati sprotno sanacijo degradiranih površin, na že izkoriščenih območjih še aktivnih kopov pa dokončno sanacijo.
- Kadar se na območju pridobivanja mineralnih surovin vzpostavijo pogoji za sekundarni biotop ali drugo območje, pomembno z vidika ohranjanja narave oziroma kulturne dediščine, ga je treba ustrezno sanirati.
- Pri sanaciji območij oskrbe z edinstvenimi mineralnimi surovinami mora oblika sanacije omogočati možnost za občasni odvzem manjših količin materiala, kadar za to obstajajo utemeljene potrebe.
- Na varovanih, zavarovanih ali ogroženih območjih je dovoljeno izkoriščanje mineralnih surovin skladno s predpisi.
- Na območju pridobivanja mineralnih surovin se upošteva ohranjanje habitatnih tipov zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, in to z opuščanjem ali prilagajanjem rabe prostora na območju habitatnega tipa.

- Na območju pridobivanja mineralnih surovin je treba zagotoviti tudi površine oziroma objekte za skladiščenje, separacijo, odlaganje jalovine in za druge objekte, nujne za izvajanje rudarske dejavnosti in pripadajočo infrastrukturo.
- Če se pridobivanje strateških in industrijskih gospodarsko pomembnih mineralnih surovin opusti, je zaradi gospodarnosti treba ohraniti plansko varovanje vira.

2.4 Državna rudarska strategija

Območja mineralnih surovin so varovana s predpisi s področja rudarstva. Državna rudarska strategija (DRS) je temeljni dokument, s katerim se določajo cilji, usmeritve in pogoji za usklajeno raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin v Republiki Sloveniji oz. gospodarjenje z njimi ob upoštevanju posebnosti in razširjenosti posameznih mineralnih surovin v posameznih območjih in potreb trga po njihovem gospodarskem izkoriščanju. Mineralne surovine so naravno bogastvo v lasti Republike Slovenije, katerim je predpisana gospodarska funkcija. Državna rudarska strategija je strokovna podlaga pri izdelovanju in sprejemanju dokumentov urejanja prostora.

Osnovni cilj državne rudarske strategije je gospodarjenje, ki omogoča zagotavljanje mineralnih surovin ter ohranjanje dostopnosti naravnih virov sedanji in prihodnji generaciji po načelih trajnostnega razvoja. Temeljno načelo trajnostnega razvoja pri gospodarjenju z mineralnimi surovinami je uravnoteženost med gospodarskimi, okoljevarstvenimi in družbenimi vidiki. Gospodarski vidik zajema racionalno gospodarjenje (raziskave, izkoriščanje, oskrba in sanacije) z namenom zagotavljanja družbi potrebnih mineralnih surovin, ob povečevanju dodane vrednosti ter varovanje dostopa do mineralnih surovin. Okoljevarstveni vidik obsega zmanjšanje negativnih vplivov izkoriščanja na okolje.

Temeljni cilji državne rudarske strategije so:

- Optimizacija postopkov pridobivanja dovoljenja za raziskovanje in koncesije za izkoriščanje mineralne surovine;
- zmanjšanje števila nelegalnih kopov;
- povečanje saniranih površin;
- približevanje trajnostni oskrbi z mineralnimi surovinami – možni prostor za izkoriščanje.

Mehanizmi za doseganje ciljev DRS glede gospodarjenja z mineralnimi surovinami predstavljajo okoljske, gospodarske in družbene potrebe in zahteve, kamor sodijo:

- Zagotavljanje nemotene oskrbe surovin za domače gospodarstvo;
- opredelitev mineralnih surovin ali nahajališč v javnem interesu »public importance«;
- povečanje uporabe sekundarnih surovin;
- načrtovanje oskrbe z mineralnimi surovinami za gradbeništvo;
- zmanjšanje negativnih vplivov na okolje in komuniciranje z lokalnimi skupnostmi;
- poznavanje nahajališč in varstvo zmogljivosti mineralnih surovin;
- uporaba domačih mineralnih surovin za potrebe naravne in kulturne dediščine ter druge posebne namene, vključno z ohranjanjem rudarstva, ki je sestavni del krajine;
- recikliranje proizvodov zaradi zmanjšanja porabe primarnih surovin.

2.5 Izhodišča iz OPN Občine Hrastnik

Na podlagi veljavnega občinskega prostorskega načrta (OPN) je za območje kamnoloma Retje – Plesko potrebna izdelava OPPN.

2.5.1 Strateški del

Vsebine, ki se v strateškem delu OPN nanašajo na površinske kope mineralnih surovin, zaradi katerih je raba prostora močno omejena, in njihovo sanacijo, ki preprečuje nadaljnjo degradacijo prostora, so:

8. člen – cilji in prioritete prostorskega razvoja občine

Med splošne dolgoročne cilje prostorskega razvoja občine sodi:

- izboljšanje stanja v okolju in sanacija bremen preteklega izkoriščanja naravnih virov ter z njimi povezanih dejavnosti.

Med razvojne prioritete, za katere se z OPN zagotavljajo prostorski pogoji, sodi:

- sanacija površinskega kopa mineralnih surovin apnenca in laporja Retje – Plesko ter zagotovitev trajnostno naravnane koristne rabe degradiranih območij.

9. člen – izhodišča za zasnovo prostorskega razvoja občine

V okviru vplivov in povezav s sosednjimi območji je Občina Hrastnik v rabi prostora močno povezana z Občino Trbovlje pri izkoriščanju mineralnih surovin.

10. člen – prednostna območja za razvoj dejavnosti

- Med prednostna območja za razvoj dejavnosti sodijo tudi območja mineralnih surovin, tj. območje varovanja naravnega vira – tehničnega kamna - apnenca in laporja v kamnolomu Retje – Plesko.

24. člen – usmeritve za razvoj v krajini

- V usmeritve prihodnjega razvoja krajine sodi sanacija degradiranih območij odprtih kopov.
- Pri načrtovanju posegov v prostor je potrebno upoštevati usmeritve, izhodišča in pogoje za varstvo naravnih vrednot ter ohranjanje biotske raznovrstnosti navedeni v strokovnih gradivih ZRSVN. Vplivi posegov v prostor na naravne vrednote in območja varovane narave, kjer so ti predvideni, se presojajo z okoljskim poročilom.
- Dejavnosti in prostorske ureditve se načrtujejo na način, ki bo zagotavljal ohranjanje lastnosti naravnih vrednot ter ohranjanje habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju države, ohranjajo v ugodnem stanju.
- Površine pridobivalnega prostora apnenca in laporja za industrijske namene Retje – Plesko je potrebno pri nadaljnjem izkoriščanju sprotni sanirati, sočasno pa postopno sanirati tudi prostor degradiran v preteklosti. V primeru izkazanega interesa za izkoriščanje mineralnih surovin na novih območjih s površinskim kopom, bo občina pretehtala ali je smotrno določeno območje z osnovno namensko rabo prostora opredeliti kot območje mineralnih surovin. Za namen površinskega kopa mineralnih surovin je potrebno sprejeti OPPN. Raziskovanje mineralnih surovin je dopustno na celotnem območju občine.

2.5.2 Izvedbeni del

37. člen – usmeritve za pripravo OPPN

- (4) OPPN se lahko pripravi kadar se zagotavlja dostop do zemljišč za gradnjo in njihovo komunalno urejanje ter za dele ali celoto omrežij, naprav in objektov GJI potrebnih za delovanje obveznih lokalnih javnih gospodarskih služb; kadar se ureja površine, ki so javno dobro ali območja, ki so predvidena za sanacijo in prenovo naselij. OPPN se lahko pripravi tudi za območja, na katerih se sanira stanje in posledice naravnih in drugih nesreč. Za območje sanacije površin izkoriščenih podzemnih in nadzemnih kopov mineralnih surovin je obvezna priprava OPPN.
- (7) V primeru, ko se izdeluje OPPN le za del predvidenega območja, morata biti novo območje in ostanek funkcionalno zaokrožena, ostanek pa praviloma ne sme biti manjši od 5.000 m2. Ob pričetku morajo biti izdelane dopolnilne strokovne podlage praviloma za celotno območje predvidenega OPPN.

67. člen - Merila in pogoji urejanja izven območij stavbnih zemljišč – EUP z oznako KGV

Na območju nestavbnih zemljišč so dopustne gradnje in posegi v skladu s 64. členom za kmetijska zemljišča, 65. členom za gozdna zemljišča, 66. členom za vodna zemljišča in 67. členom za površine mineralnih surovin, navedenim v nadaljevanju.

KGV - površine mineralnih surovin	
PNRP	**LN**
Osnovna dejavnost	Površinski kop mineralnih surovin je potrebno sanirati. Izkoriščanje mineralnih surovin je dopustno le v skladu z zakonskimi in podzakonskimi akti s področja rudarstva in v skladu z rudarskim projektom za izkoriščanje in sanacijo. Sanacija območja je mogoča le na podlagi sprejetega OPPN.
Dopustna gradnja in dejavnosti	Dopustna je gradnja objektov, vodov in naprav distribucijskih in prenosnih omrežij prometne, komunalne, energetske in komunikacijske infrastrukture, če se zagotovijo varnostni ukrepi in določijo varnostni stebri. Pred začetkom gradnje je za te objekte potrebno pridobiti soglasje nosilca rudarske pravice. Na GE je dopustno graditi le pomožne stavbe (3.4.3.7.) ki so izključno v skladu z osnovnim namenom. Pomožne stavbe GE se lahko gradijo tudi po Uredbi kot enostavni oziroma nezahtevni objekti in sicer le: začasni objekti - objekti, namenjeni začasnemu skladiščenju nenevarnih snovi. Na objektih, ki niso skladni z namembnostjo EUP, so dopustna le vzdrževalna dela in odstranitev. Tipi objektov po CCSI: 23010 Rudarski objekti in inštalacije za pridobivanje in predelavo mineralnih surovin (razen objektov za proizvodnjo mavca, cementa, opeke, strešnikov in podobno, betonarne). Izjemoma je poleg rudarskih del dopustno izvajanje dejavnosti, ki niso rudarska dela, dejavnosti športa in rekreacije (npr. strelišče, plezanje, ipd). V zvezi z gradnjo infrastrukturnih omrežij ali izjemnim izvajanjem dejavnosti na rudniškem prostoru mora investitor gradnje oziroma nosilec dejavnosti z nosilcem rudarske pravice za izkoriščanje skleniti pisni dogovor o razmejitvi odgovornosti. Za del območja rudniškega prostora se lahko izdela in sprejme podrobni prostorski akt, namenjen gradnji objektov, če se k sklepu o njegovi pripravi in pred sprejetjem takšnega akta pridobi soglasje nosilca rudarske pravice za izkoriščanje in so za območje takšnega akta predvideni varnostni ukrepi in določeni varnostni stebri za zaščito ljudi in premoženja.
Posebni pogoji urejanja KGV-LN KGV-LN	Nosilec rudarske pravice pravice je dolžan kontinuirano zagotavljati sanacijo sekundarne degradacije in zavarovanje nevarnega območja - čiščenje oziroma preprečevanje odlaganja odpadkov, gradnjo oz. vzdrževanje ograje za zaščito dostopa do nevarnih mest in urejanje brežine. Dopustna je ureditev kolesarskih poti in poti za pešce v makadamski izvedbi. Za sanacijo območja pridobivalnega prostora so dopustne naslednje ureditve: - tekoča vzdrževalna dela na obstoječih objektih in napravah za pridobivanje mineralnih surovin, - izravnava ter komprimiranje krovnega dela pridobivalnega prostora, - zaščita naravnih danosti, - ozelenitev degradiranih in/ali saniranih površin, - urejanje deponij jalovine, - urejevanje centrov in površin za zbiranje, predelavo in vnos gradbenih odpadkov, zemeljskih izkopov, certificiranih in drugih materialov, ki so potrebni za izvajanje sanacijskih in drugih del, - urejanje zunanjih površin z odvodnjavanjem, dostopi, izravnava površin, utrjevanjem površin v stabilne nagibe z ozelenitvijo ter - druge ureditve potrebne za sanacijo. Z rudarskim projektom naj se definirajo postopki sanacije površin med pridobivanjem in po njem, vključno s končnim stanjem, ki mora biti predvideno v rudarskih projektih. Z rudarskim

KGV - površine mineralnih surovin	
PNRP	**LN**
	načrtom se določijo tudi površine za potrebe zbiranja, predelave in vnosa gradbenih odpadkov, zemljin, jalovin, in drugih materialov za izvajanje dejavnosti in sanacijskih del. Za varstvo pridobivalnega prostora mineralnih surovin je potrebno upoštevati tudi merila iz 43. člena odloka. Na območju veljajo merila IV. stopnje varstva pred hrupom

127. člen – usmeritve za OPPN

- OPPN se pripravi za območje Plesko - OPPN 13-01: Sanacija kamnoloma Retje – Plesko, in sicer na podlagi usmeritev za izdelavo OPPN, ki so podani kot priloga 2 k odloku:
  - velikost območja OPPN: 70,57 ha;
  - nova podrobna namenska raba: območja mineralnih surovin – površine nadzemnega pridobivalnega prostora PNR LN K, G, ZS, BT;
  - a- Vloga v prostoru, obstoječe stanje:

    večje območje lokalnega kopa zahodno od Hrastnika. Površje je v večji meri razgaljeno (odprti kop), delno gozd in travnik. Vkopane brežine in platoji so vidno izpostavljeni v prostoru. V jugovzhodnem delu območja je pozidava s stavbno strukturo srednjega merila za potrebe dejavnosti.
  - b- Osnovni namen in urbanistični cilj OPPN:

    sanacija kamnoloma za namen vizualne sanacije v krajini ter umestitev kamnoloma v prostoru. Kot ukrep sanacije se predvidi vzpostavitev naravnega stanja. Prostor naj se uredi tako, da se ob upoštevanju krajinskega vzorca v večji meri sanira naravno okolje – sanacija (pogozditev) gozdnega roba in uredi površje na način, da bo možna tudi izraba prostora za druge namene – razvoj rekreativnih vsebin iz meril in zmogljivosti prostora.
  - c- Dejavnosti:

    Pridobivanje mineralnih surovin – apnenca in laporja v skladu s projektom eksploatacije oziroma kasnejše sanacije območja ter umestitvijo dejavnosti za potrebe rekreacije.
  - d- Urbanistično oblikovanje – prostorski koncept, do pustna izraba prostora:

    s sanacijo naj se preoblikuje relief in urediti površinski pokrov z utrditvijo brežin ter rekonstrukcijo značilnih reliefnih oblik področja, ki naj se glede na krajinski vzorec strukturira z vegetacijo tako, da se doseže skladje s obstoječim terenom - pogozditev z avtohtonimi drevesnimi in podrastnimi vrstami. Ohranjajo naj se značilni pogledi na dominante (cerkev v Retju) in krajino. V saniranem prostoru naj se umestijo objekti, ki bodo služili potrebam rekreacije in turizma, in sicer naj se uredijo tematske poti (sprehajalne, jahalne, kolesarske), trim steze, plezalno steno v severnem delu območja, prostore za druženje »piknik« s kurišči ter ureditev površin za igrišče za golf s spremljajočima objektoma za potrebe shranjevanja orodja.
  - e- Druge usmeritve glede PIP:

    varujejo naj se razvojna izhodišča ureditve celote oziroma do sprejetja OPPN naj se ohrani obstoječe stanje. Obstoječe gradbene enote za potrebe predelave materiala naj se do sprejetja ureja v skladu z merili tipa GE.gs.
  - Pri načrtovanju ureditev je potrebno zagotavljati neoviran dostop do sosednjih gozdnih zemljišč za potrebe gospodarjenja ter omogočiti prostore za začasno skladiščenje lesa. Morebitno širjenje v gozd in gozdni prostor, tudi za namen gradnje spremljajočih objektov in ureditev (npr. dostopnih poti, …idr.), ni dopustno.
  - Posegi na kmetijska in gozdna zemljišča:

    Na območjih kmetijskih zemljišč so dopustni le posegi in gradnje v skladu s 64. členom, na območju gozdnih zemljišč pa s 65. členom odloka o OPN.

Izrez iz grafičnega dela

Slika 1: Namenska raba prostora veljavnega OPN Občine Hrastnik na območju kamnoloma Retje – Plesko (Vir: PISO)

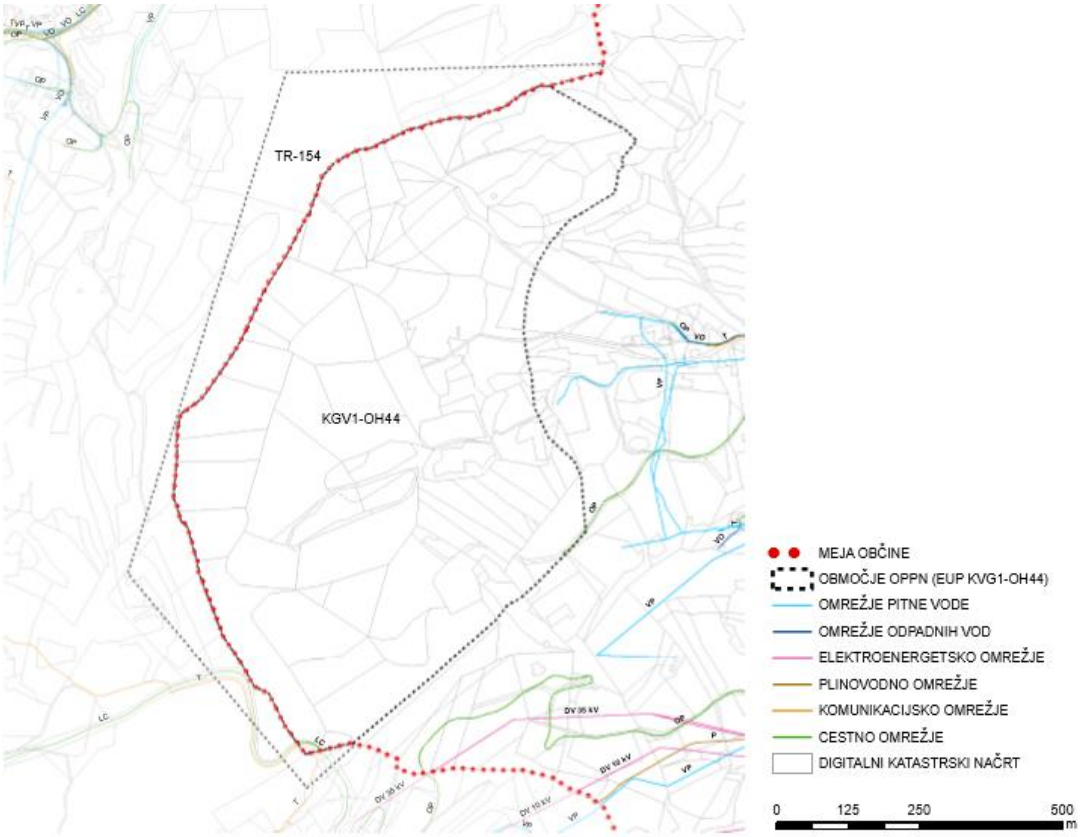

Slika 2: Karta GJI veljavnega OPN Občine Hrastnik

3 OPIS STANJA NA OBMOČJU OPPN

3.1 Analiza dosedanjih posegov

Lafarge Cement d.o.o. izvaja dela pri izkoriščanju apnenca in laporja v kamnolomu Retje – Plesko na podlagi:

- dovoljenja za izkoriščanje mineralnih surovin – odločba št. 09-3/160-60 z dne 10. 05. 1960,
- odobrene odkopne metode – odločba št. 08-363/1-1961 z dne 13. 03. 1961,
- dovoljenja za izvajanje del – odločba št. 313-21/00/E-JV z dne 01. 08. 2000,
- koncesijske pogodbe št. 354-14-181/01 z pričetkom veljavnosti 10. 12. 2001.

Pridobivalni prostor je omejen s petimi točkami in obsega ozemlje med naseljema Retje in Plesko ter Hohkrautovo kolonijo. Gauss - Krűgerjeve koordinate mejnih točk so podane v spodnji tabeli. Te mejne točke so v naravi izmerjene in ustrezno označene na podlagi izdelanega elaborata geodetske izmere. Pridobivalni prostor je v kataster eksploatacijskih polj je vpisan pod št. 310/B 42/63-9 z dne 21.03.1963.

OZNAKA MEJNIKA	KOORDINATE	
	y	x
1	505037,640	111573,625
2	505762,538	111486,832
3	505555,989	110753,756
4	505070,150	110315,195
5	504752,381	110694,741

V globini je pridobivalni prostor omejen na koti 400 m.

Trenutno izvajanje del poteka v skladu z revidiranim, odobrenim »**Rudarskim projektom za izvajanje del pri izkoriščanju mineralnih surovin apnenca in laporja v kamnolomu Plesko**« (RP št. 506/00-VR z dne 29. 05. 2000).

Od datuma zadnjega elaborata se odobreni pridobivalni prostor ni spremenil. Površina pridobivalnega prostora je cca. 82 ha. Površina z rudarskim projektom, št. 506/00-VR, opredeljenega prostora je cca. 44 ha.

V obdobju med letoma 2008 in 2012 je bilo pridobivanje apnenca in laporja za industrijske namene intenzivnejše. V tem šestletnem obdobju je bilo odkopanih 230.720 m^3 apnenca ter 368.345 m^3 laporja. Med letoma 2012 in 2016 je bilo v kamnolomu Retje – Plesko odkopanih 86.525 m^3 apnenca ter 173.803 m^3 laporja.

Po podatkih Obrazca o stanju zalog in virov, na dan 31. 12. 2019, so v letu 2015 odkopali 3.525 m^3 apnenca za industrijske namene in prav toliko laporja za industrijske namene. V letih 2016, 2017, 2018 in 2019 se lapor ni izkoriščal. Od 2017 se v kamnolomu Retje – Plesko odkopava le apnenec, in sicer so ga leta 2017 odkopali 2.542 m^3, leta 2018 2.499 m^3 ter leta 2019 4.386 m^3. Tako je bilo v preteklih šestih letih odkopanih 12.952 m^3 apnenca ter 3.525 m^3 laporja.

Lafarge Cement d.o.o. z Republiko Slovenijo kot koncedentom in s tem lastnikom mineralnih surovin sklenjeno koncesijsko pogodbo št. 354-14-181/01, z dne 10. 12. 2001, v kateri so urejena medsebojna razmerja v zvezi s pridobljeno rudarsko pravico za gospodarsko izkoriščanje mineralnih surovin vključno z definiranim pridobivalnim prostorom.

Podjetje Lafarge Cement d.o.o. zaradi odvzema okoljevarstvenega dovoljenja v mesecu marcu 2015 trenutno ne proizvaja cementnega klinkerja in cementa – ne obratuje kar pa ne velja za kamnolom Retje – Plesko. V kamnolomu, s sklenjenima pogodbama o poslovnem sodelovanju in v skladu z izdanimi službenimi nalogi po ZRud (Ur. l. RS št. 14/14), delo izvajata dva poslovna subjekta. Izvajajo se naslednja rudarska dela:

- globinsko vrtanje z masovnim miniranjem,
- nakladanje oz. prerivanje mineralne surovine s težko gradbeno mehanizacijo,
- notranji in zunanji transport preko povezave na industrijsko cesto,
- bogatenje mineralnih surovin s pomočjo mobilnih drobilnih in sejalnih naprav,

- deponiranje predelane mineralne surovine ali jalovine za potrebe sanacije.

3.2 Dejanska raba prostora

Pri prikazu dejanske rabe prostora smo izhajali iz evidence dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (MKGP, 31. 5. 2020). Na območju OPPN prevladujejo pozidana in sorodna zemljišča ter gozd. Ostale evidentirane vrste dejanske rabe znotraj EUP KGV1-OH44 Občine Hrastnik so: ekstenzivni sadovnjak, trajni travnik, drevesa in grmičevja, neobdelano kmetijsko zemljišče ter kmetijsko zemljišče v zaraščanju.

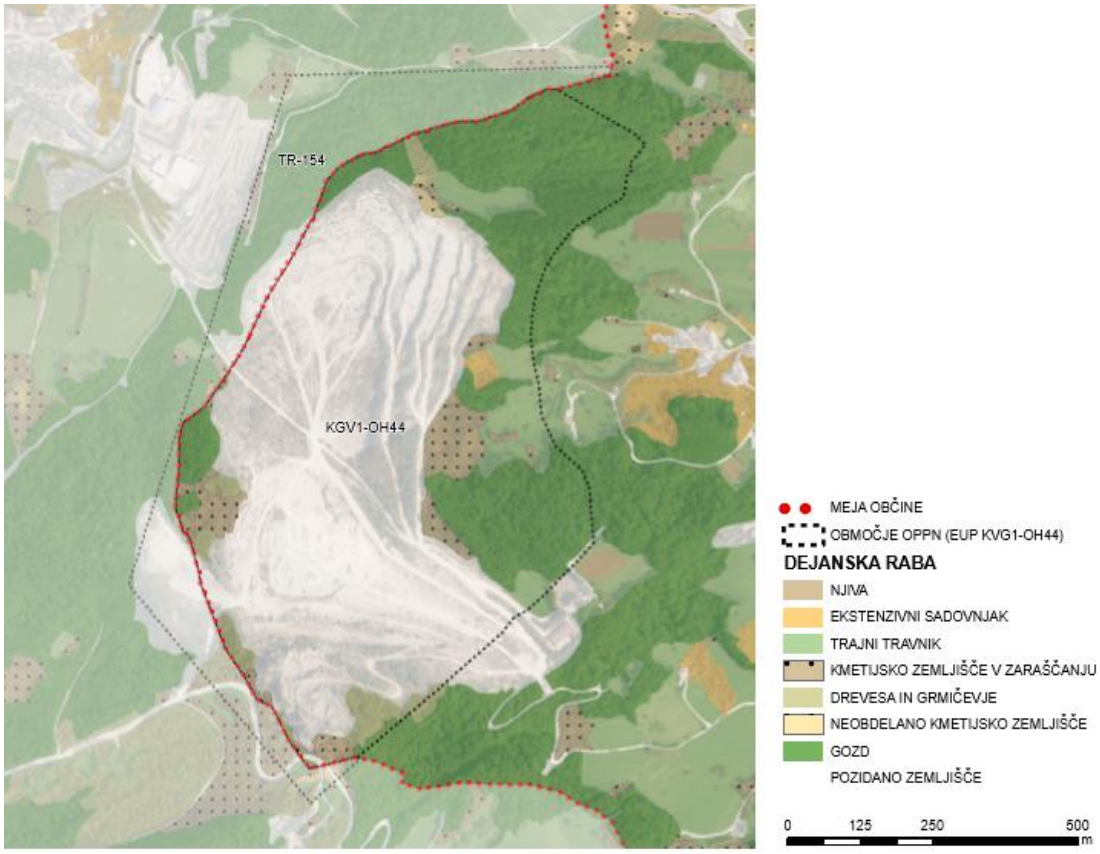

Slika 3: Dejanska raba zemljišč

3.3 Lastniška struktura

Pridobitev in podaljšanje koncesije za izkoriščanje pogojuje urejeno lastništvo. Republika Slovenija je večinski lastnik parcel na območju pridobivalnega prostora ter posledično tudi na območju EUP KGV1-OH44 Občine Hrastnik. Poleg Republike Slovenije so lastniki še: Občina Hrastnik, fizične osebe, Lafarge Cement d.o.o. in RTH, Rudnik Trbovlje-Hrastnik d. o. o.

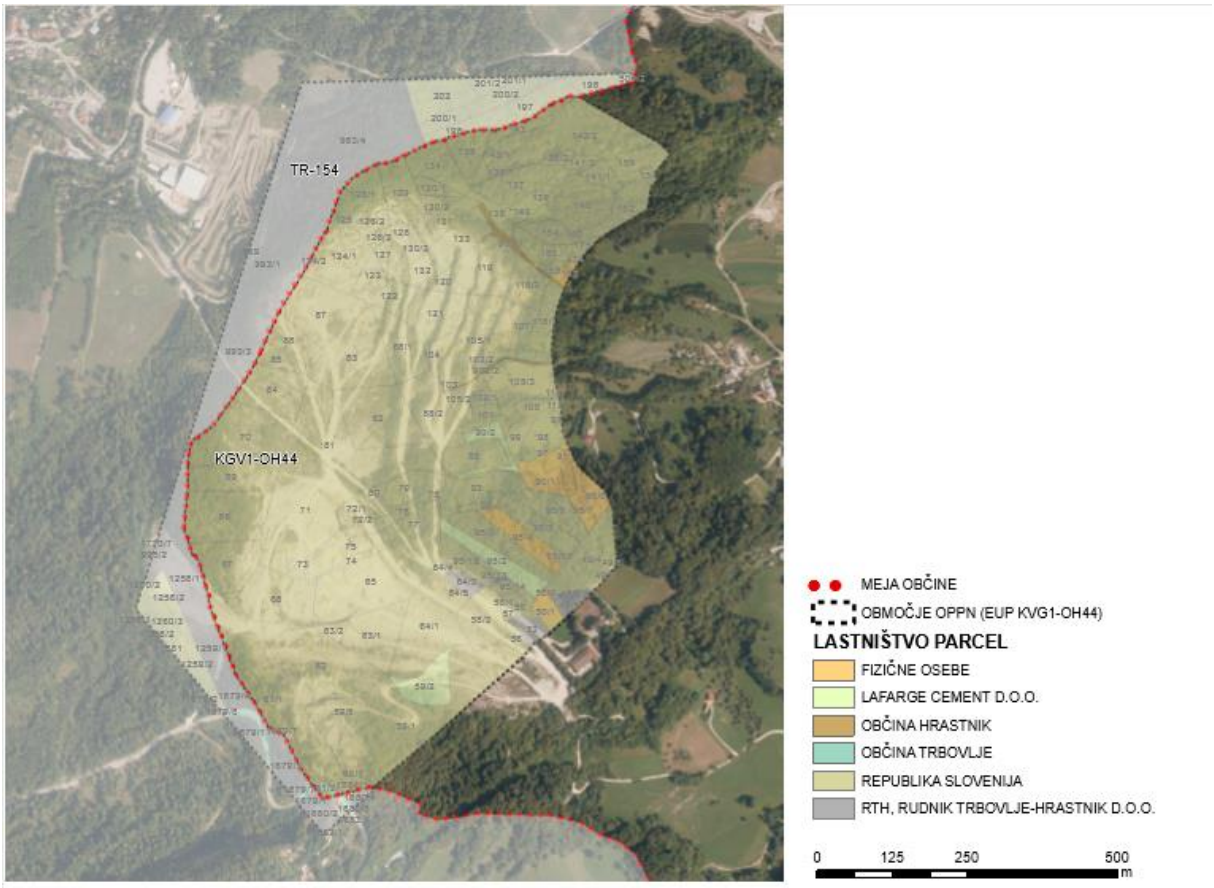

Slika 4: Prikaz lastništva na pridobivalnem prostoru

3.4 Pravni režimi

3.4.1 Varovanje krajine

Na robovih območij površinskih kopov mineralnih surovin naj se ohranja oz. vzpostavi pas vegetacije, ki služi kot vizualna zaščitna bariera, ki zmanjšuje vidno izpostavljenost teh območij.

3.4.2 Varstvo kmetijskih zemljišč

Na območju ni varstva kmetijskih zemljišč.

3.4.3 Varstvo gozdov

Na območju ni varstva gozdnih zemljišč.

3.4.4 Območja varstva narave in varstva kulturna dediščina

Na območju predvidenega OPPN ni območja varstva narave, niti območja varstva kulturne dediščine. Najbližje ležeče območje varstva kulturne dediščine predstavlja vhod v rudniški rov v Občini Trbovlje, severovzhodno od jedra vasi Retje, ki je od meje EUP KGV1-OH44 oddaljen cca. 100 m. Na območju Občine Trbovlje se v bližini predvidenega OPPN nahaja še arheološko najdišče Sv. Križ. V naselju Plesko, v Občini Hrastnik, sta kot stavbna dediščina evidenirana kozolca (toplarja), oddaljena 280 m in 340 m od območja OPPN.

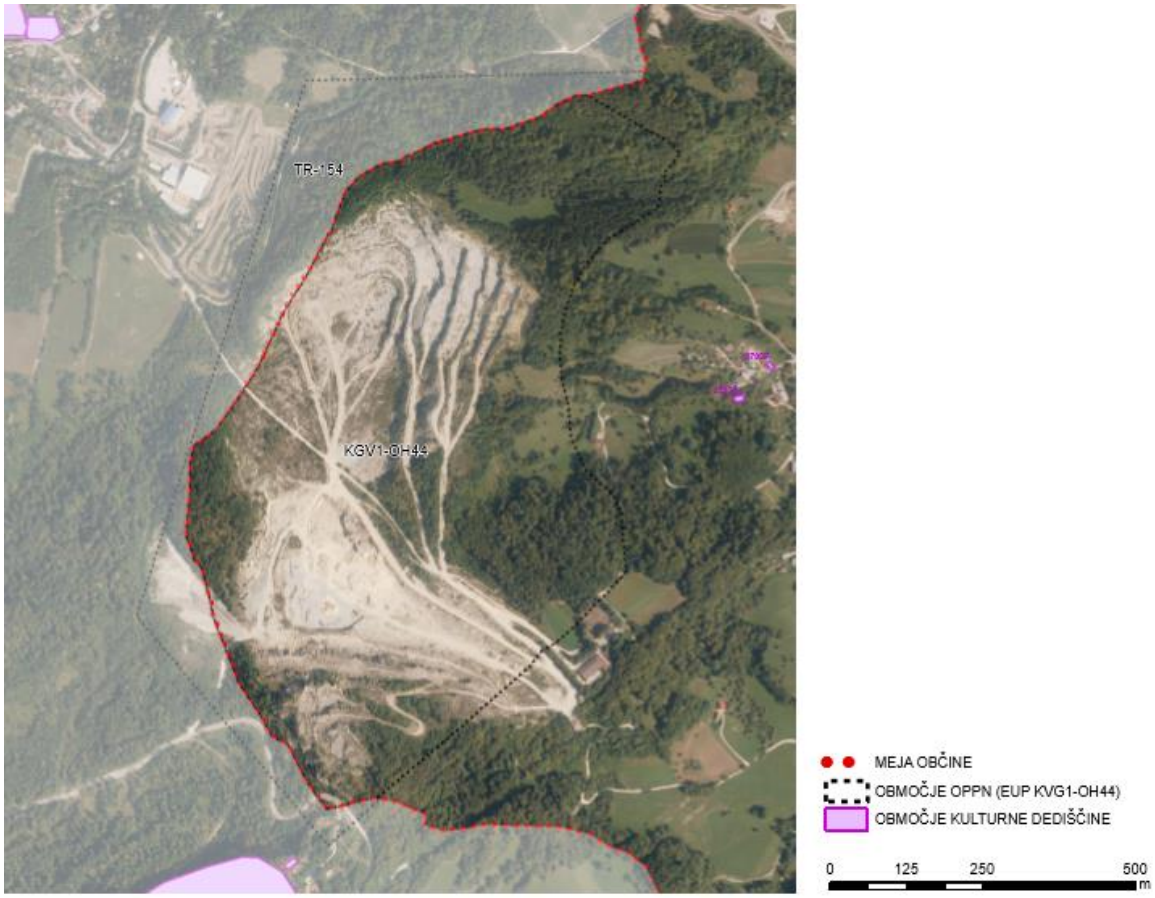

Slika 5: Območja kulturne dediščine

3.4.5 Območja varstva vodnih virov ter varstvo pred poplavami

Na območju predvidenega OPPN ni območij vodnih virov in območij varstva pred poplavami. Najbližje območje poplavne nevarnosti je območje razreda majhne poplavne nevarnosti, ki leži v Občini Trbovlje in je od EUP KGV1-OH44 oddaljeno 230 m.

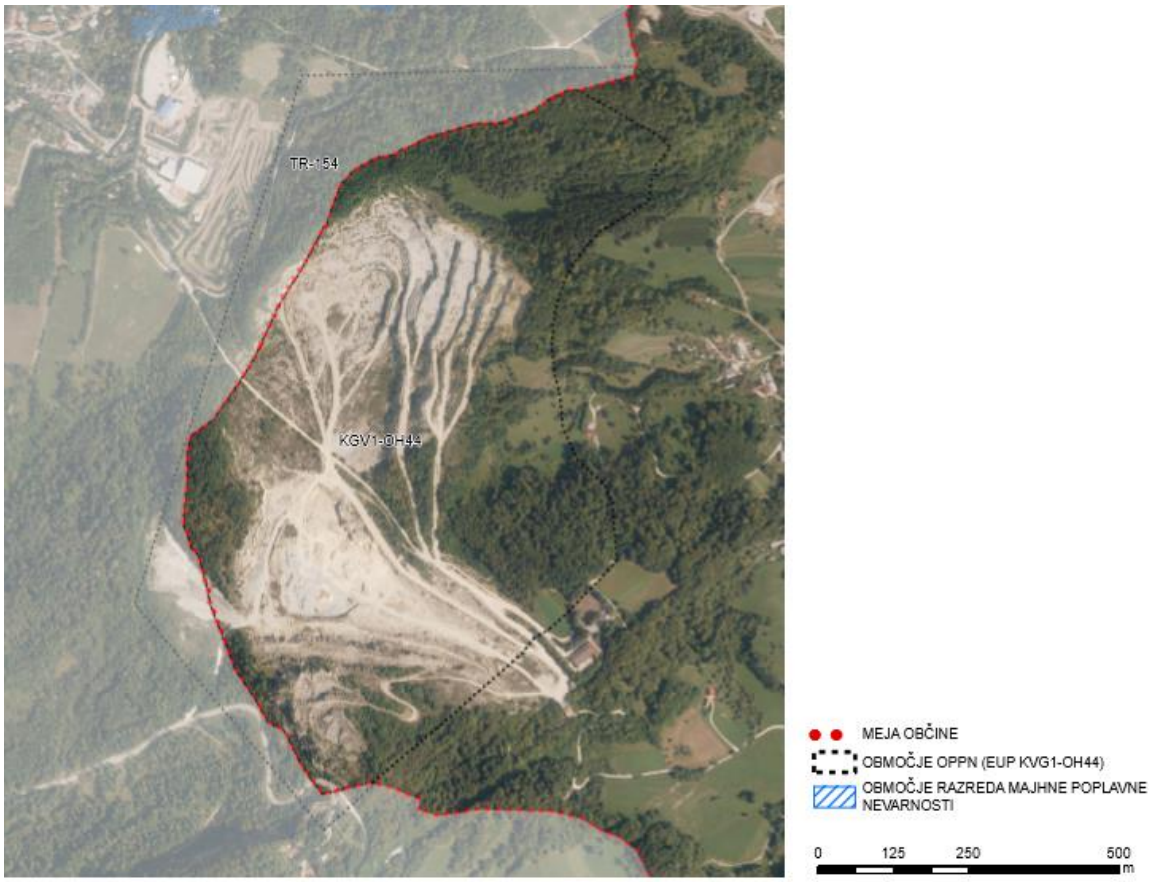

Slika 6: Prikaz območij poplavne nevarnosti

3.4.6 Erozijska območja

Območje OPPN je na osnovi karte iz leta 1973 (opozorilna območja varovanj in zaščitnih ukrepov), ki je bila deloma popravljena in dopolnjena, evidentirano kot erozijsko območje. Na območju pridobivalnega prostora se zagotavlja običajne zaščitne ukrepe na vzhodnem in zahtevnejše protierozijske ukrepe na zahodnem delu.

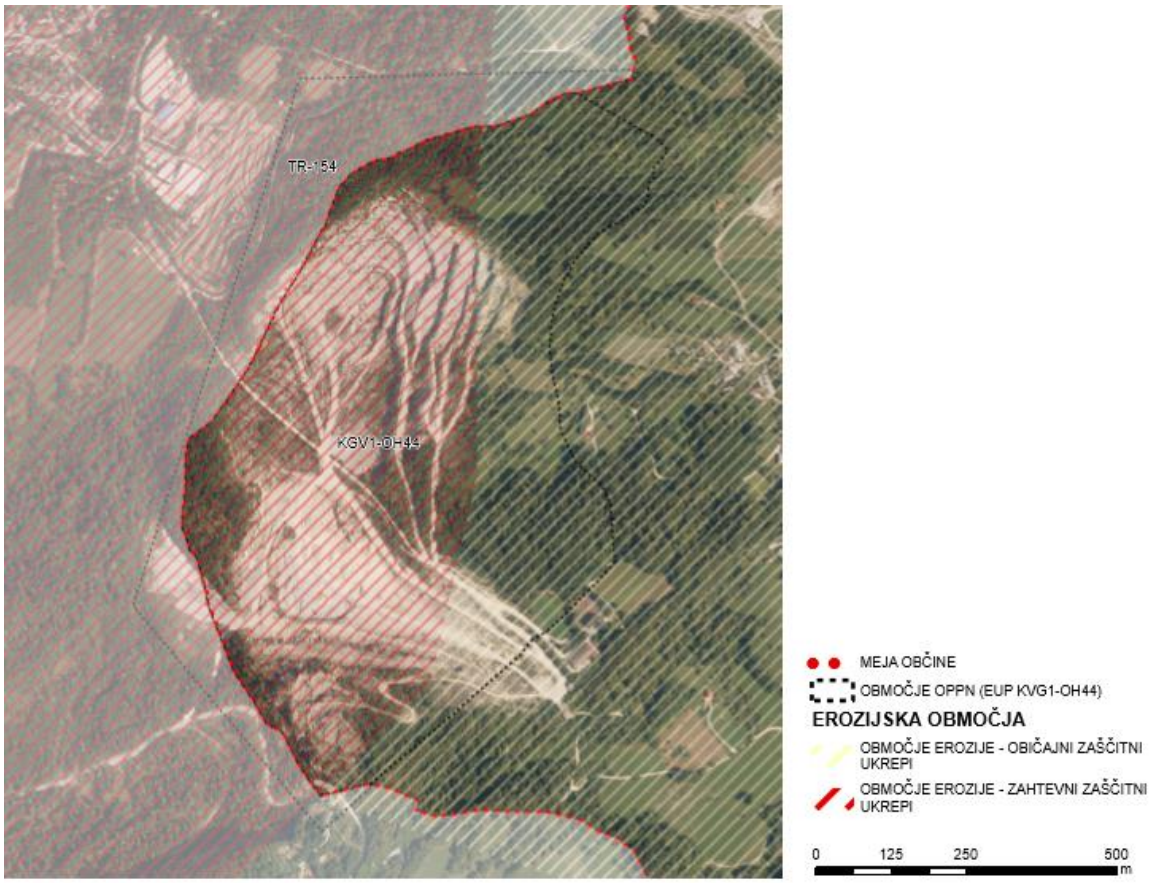

Slika 7: Prikaz erozijskih območij

3.4.7 Varovanje mineralnih surovin

Na območju rudniškega prostora, določenemu s štirimi conami, se skladno s 43. členom OPN upoštevajo omejitve v rabi prostora. Območje OPPN je uvrščeno v 3. cono, gre torej za območje izven varnostnega stebra in ogroženih območij. Določeno je, da je gradnja objektov možna na osnovi izjave investitorja, da se odpove pravici do odškodnine za škodo, v primeru da le-ta nastane.

3.4.8 Območje državnega prostorskega načrta

Na območju, kjer je predviden OPPN, ni prostorske ureditve državnega pomena. Lahko pa v okviru najbližjih varovanih območij navedemo Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R25A/1 Trojane-Hrastnik, ki poteka čez območje občin Trbovlje in Hrastnik, v oddaljenosti cca. 330 m.

3.4.9 Varstvo zdravja ljudi (varstvo zraka, varstvo pred hrupom)

Pri izkoriščanju mineralnih surovin se izvede ustrezne ukrepe za zmanjševanje emisij v zrak (zlasti prašenja): vlaženje površin ob suhem in vetrovnem vremenu, v sušnem obdobju naj se zagotovi zadostna količina vode in izvaja škropljenje, prekrivanje materiala, ki je naložen na tovorna vozila za transport, zajemanje prahu na mestu nastajanja pri strojnih napravah separacije, itd.

Območje OPPN sodi v okviru določitve stopnje varstva pred hrupom v območje IV. SVPH.

4 PREDLAGANE UREDITVE Z OPPN

Območje OPPN leži v zasavski regiji, in sicer na področju pridobivalnega prostora kamnoloma, v občinah Hrastnik in Trbovlje. Pridobivalni prostor kamnoloma se nahaja med naselji Retje, Prapretno, Plesko in Hohkrautovo kolonijo. Znotraj območja OPPN Podjetje Lafarge Cement Trbovlje d.o.o. izkorišča apnenec in lapor v kamnolomu Plesko na podlagi dovoljenja za izkoriščanje mineralnih surovin - odločba št. 09-3/160-60, z dne 10. 5. 1960, in odobrene odkopne metode – odločba št. 08-363/1-1961, z dne 13. 3. 1961.

4.1 OPPN na območju Občine Hrastnik

4.1.1 Območje OPPN v Občini Hrastnik

OPPN se na območju Občine Hrastnik pripravlja izključno za enoto urejanja prostora OH44 znotraj območja opredeljenega za izkoriščanje mineralnih surovin, in sicer na parcelah oziroma delih parcel katastra uporabljenega za OPN (marec 2015) številka *149, 100, 101, 102/1, 102/2, 103, 104, 105/1, 105/2, 105/3, 107, 112, 113, 118/1, 118/2, 119, 120, 121, 122, 123, 124/1, 124/2, 125, 126/1, 126/2, 126/3, 127, 128, 129, 130/1, 130/2, 130/3, 131, 132, 133, 134, 135, 136/1, 136/2, 137, 138, 139, 140, 141/1, 141/2, 142/1, 142/2, 143, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 174, 175, 48/5, 48/6, 49/4, 49/5, 49/6, 50/1, 50/2, 53, 55, 56, 57, 58/1, 58/2, 59/1, 59/2, 59/5, 60/1, 60/2, 61/1, 61/2, 61/3, 62, 63/1, 63/2, 64/1, 64/3, 64/4, 64/5, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72/1, 72/2, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88/1, 88/2, 89, 90/1, 90/2, 902/1, 902/2, 91, 93, 94, 95/10, 95/11, 95/12, 95/13, 95/14, 95/2, 95/3, 95/4, 95/5, 95/6, 95/7, 95/8, 97, 98, 99 vse k. o. Hrastnik.

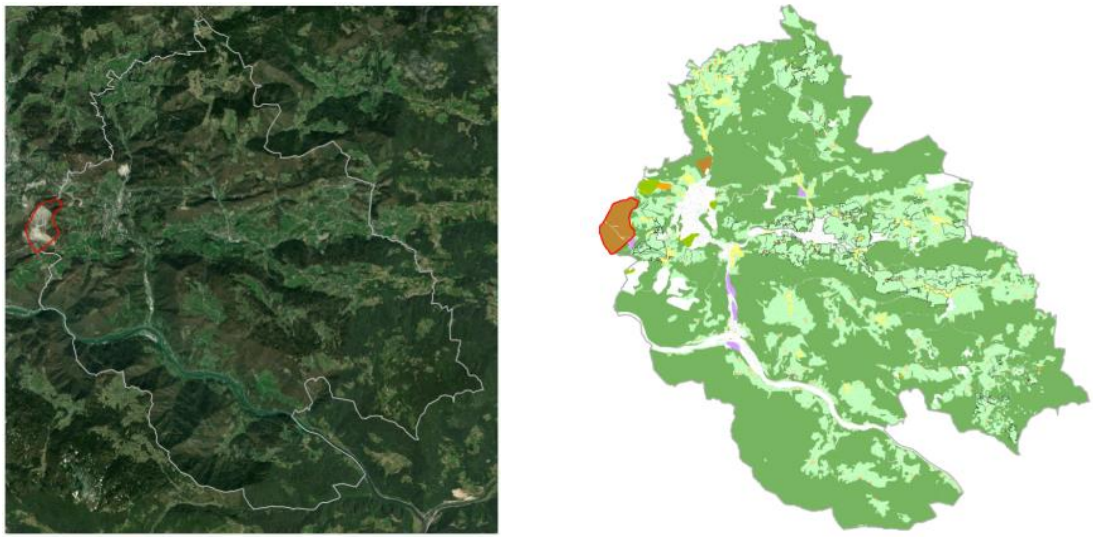

Slika 8: Prikaz lokacije območja v Občini Hrastnik v širšem merilu

Slika 9: Prikaz lokacije območja v prostoru

4.1.2 Namenska raba na območju OPPN v Občini Hrastnik

V okviru izhodišč za pripravo OPPN obravnavamo enoto urejanja prostora KGV1-OH44 z namenskima rabama LN in PC, ki leži znotraj katastrske občine Hrastnik.

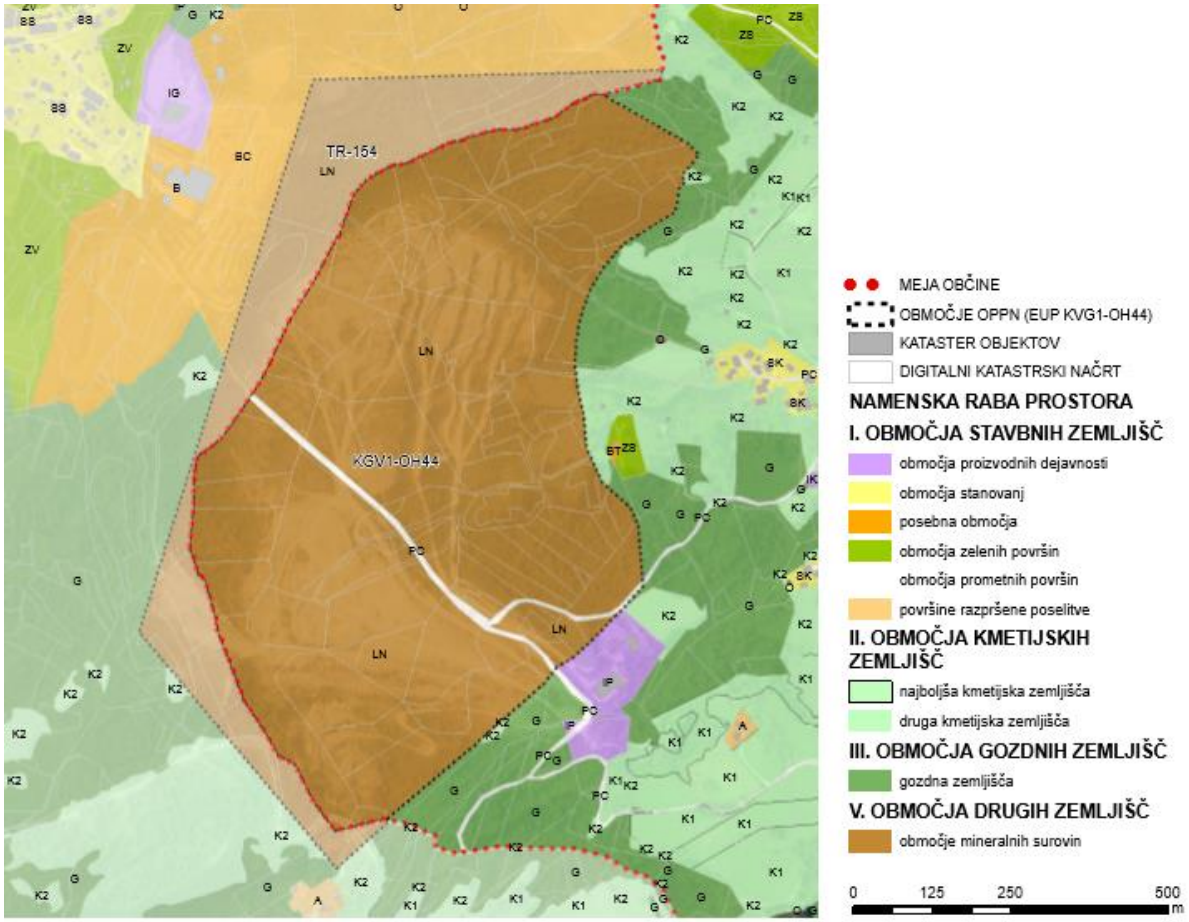

Slika 10: Prikaz lokacije območja OPPN ter EUP in NRP iz OPN Občine Hrastnik

Slika 11: Obstoječe stanje

4.2 Načrtovane ureditve

Izkoriščanja mineralnih surovin v kamnolomu Plesko s sanacijo in oceno stroškov

Za potrebe sanacije končnega stanja kamnoloma ima družba izdelan rudarski projekt z oceno stroškov (RP št. 21/2014-PB z dne februar 2014). Projekt sanacije opredeljuje načine in prioritete za končno sanacijo kamnoloma z doseganjem ureditve, ki zagotavlja čim bolj naraven videz pridobivalnega prostora. Potrebno je vzpostaviti novo stanje tako z ekološkega kot s prostorskega vidika. Pri ekološki sanaciji gre predvsem za sanacijo degradiranih površin v rušnem in vplivnem območju odkopavanja (biološka sanacija), medtem, ko gre v sklopu prostorske sanacije za celotno vpetje »objekta« in njegove nove namembnosti v širši družbeni prostor.

Projekt je smotrno usmerjen h kvalitetni sanaciji ter kompletni rehabilitaciji področja kamnoloma in navezavi na širši prostor lahko s tem pridobimo zanimivo rekreacijsko cono. Projekt sanacije predstavlja usmeritve za sanacijo in OPPN. Predvidena ureditev obsega: poravnavo etažnih ravnin posameznih etaž, navoz zemlje in humusa ter rekultivacijo s pogozditvijo z zasaditvijo avtohtonega rastlinja.

Območje sanacije obsega površine vseh predvidenih etažnih ravnin kamnoloma in območje osnovnega platoja. Predvidena je sprotna sanacija. Prvi ukrep sprotne, tehnične sanacije je stabilnost brežin, ki je zagotovljena s pravilnim delom v kamnolomu. Končne naklone brežin posameznih etaž je potrebno nekoliko ublažiti ter odstraniti vse viseče kose, ki bi se zrušili. Zaključene etažne ravnine je potrebno le poravnati in tako pripraviti na biološko sanacijo.

Sprotna sanacija je možna le v območjih, kjer etaže dosežejo predvideno mejo odkopavanja. Tehnični sanaciji sledi biološka. S predhodnimi pripravljalnimi deli se omogoči, da so površine pripravljene za sajenje. Etažne ravnine in brežine z naklonom 45° ozelenimo, in sicer se zatravijo ter zasadijo z grmovnimi in drevesnimi vrstami.

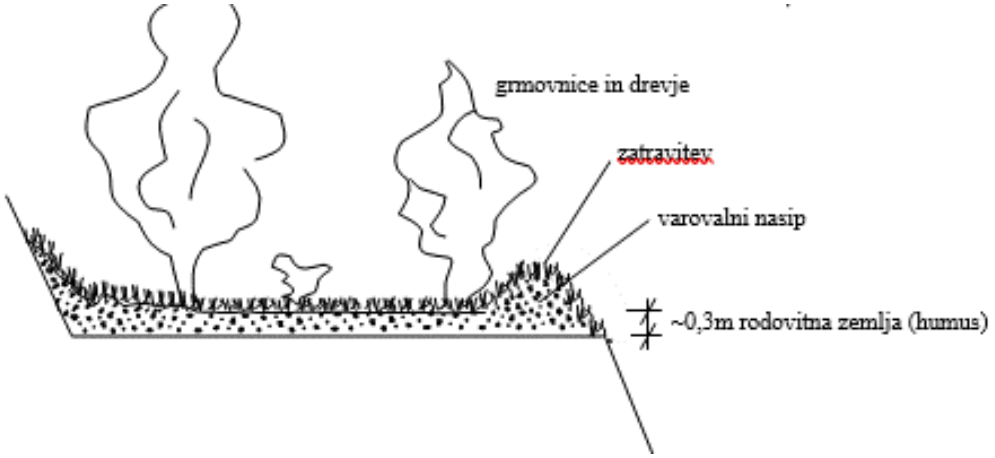

Slika 12: Stanje etaže po sanaciji

Oblikovno se bo sanirani kamnolom čim bolj vklopil v okolje in sicer tako, da se izogibamo ostrim prehodom v horizontalni in vertikalni smeri. Po izkušnjah se bodo takšne ravnine zarasle v nekaj letih in delno zakrile etažne brežine. Na ta način se bo zmanjšalo tudi prašenje etaž ob sušnem in vetrovnem vremenu.

V izdelanem rudarskem projektu so podani skupni stroški predvidene sanacije celotnega kamnoloma.

Idejne rešitve sanacije

Izkoriščanje mineralnih surovin v obliki odprtih kopov povzroča degradacijo naravne krajine. Z OPPN se načrtuje sanacija obstoječega odprtega kopa v smislu izkoriščanja mineralnih surovin s sanacijo kot predpripravo za načrtovane ureditve po izkoriščanju. Vse v nadaljevanju predstavljene idejne rešitve so izdelane s ciljem zagotavljanja čim boljše vizualne in ekološko-ekonomske integracije kamnoloma v prostor po prenehanju izkoriščanja.

IDEJNE REŠITVE SANACIJE		
Rekultivacija – pogozditev območja	**Umestitev športnih in rekreacijskih površin v prostor**	**Umestitev športnega poligona za motorna vozila s poligonom varne vožnje**
		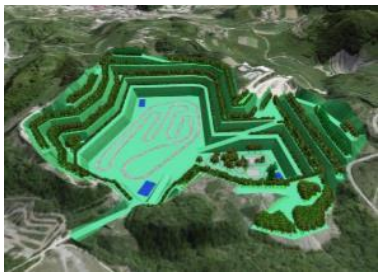 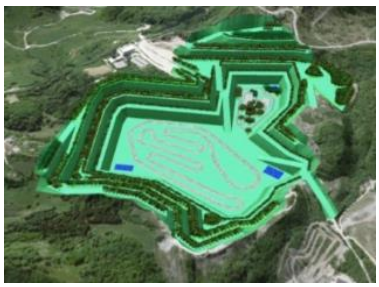
Za širše območje kamnoloma so značilni ugodni naravni pogoji za rast gozda. Gozd ima za človeka koristne funkcije: estetska, varovalna, klimatska ... Kot zasaditveni vzorec na osnovi etaži se uporabijo gozdni otočki, ki poleg že naštetih funkcij ugodno vplivajo na krajinsko in biotsko pestrost. Obstoječi stavbni fond se preuredi v muzej s predstavitvijo dejavnosti pridobivanja cementa, kar posredno vpliva na prepoznavnosti kraja in krepitev turistične ponudbe.	Rekreacijske dejavnosti so vedno bolj vpete v življenje posameznika, zato je ključno, da športna infrastruktura predstavlja za športno dejavnost opremljene in urejene površine. Ureditveno območje združuje alternativne (skate-park, pokrita plezalna stena, BMX proga ...) in konvencionalne oblike športnih dejavnosti (nogometno igrišče z atletsko stezo, tenis igrišče, košarka). Po celotnem območju bo speljana makedamska rekreacijska pot kot povezovalni element med posameznimi infrastrukturami. Etaže in brežine bodo biološko sanirane. Obstoječe stavbne objekte se preuredi v gostinske.	Na območju kamnoloma se uredi krožni poligon, s pripadajočo infrastrukturo, v dolžini 2,5 km. Predvideva se tudi izgradnja poligona varne vožnje, ki bo skupaj s športnim poligonom za motorna vozila soustvarjal avto-moto center. Rekultivirane brežine bodo prevzele funkcijo protihrupne zaščite. Drevesne zasaditve so omejene na območja etaž izven dirkališča. Stavbnim objektom kamnoloma se spremeni namembnost v gostinske lokale.

4.3 Načrtovane količine do zaključka sanacije

Potrdilo o stanju zalog in virov mineralne surovine

Nosilcu rudarske pravice Lafarge Cement d.o.o. je bilo z dnem 13. 7. 2016 z vlogo št. 12/2016/D-AS izdano Potrdilo o zalogah in virih mineralnih surovin v pridobivalnem prostoru. Potrdilo obsega bilančne in odkopne zaloge apnenca za industrijske namene in laporja za industrijske namene na območju pridobivalnega prostora Retje – Plesko, s stanjem 31. 12. 2015 (do kote +400).

Apnenec za industrijske namene

Kategorija zalog	Zaloge					Viri (m^3)
	Bilančne	Pogojno bilančne	Izven-bilančne	Skupaj	Odkopne	
A	4.356.110	/	/	4.356.110	3.789.816	
B	5.619.675	408.080	151.525	6.179.280	4.889.117	
C_1	1.066.675	1.653.065	207.420	2.927.160	928.007	
A+B+ C_1	**11.042.460**	**2.061.145**	**358.945**	**13.462.550**	**9.606.940**	
Viri C_2						**83.875**

Lapor za industrijske namene

Kategorija zalog	Zaloge					Viri (m^3)
	Bilančne	Pogojno bilančne	Izven-bilančne	Skupaj	Odkopne	
A	4.657.505	/	/	4.657.050	4.191.345	
B	2.818.025	/	517.065	3.335.090	2.536.222	
C_1	10.940	896.560	72.450	979.950	9.846	
A+B+ C_1	**7.486.015**	**896.560**	**589.515**	**8.972.090**	**6.737.413**	
Viri C_2						**384.320**

Dolgoročni načrt odkopavanja

Trenutno se pridobiva le apnenec, ki je ekonomsko izkoristljiv, saj lapor nima ekonomske vrednosti in je kot tak neprimeren za uporabo v gradbene namene. Uporablja se ga izključno za namene žganja cementnega klinkerja. Celotno nahajališče (78,1268 ha) je raziskano do k.400m. Kamnolom je v predelu laporja odprt v sedmih etažah na kotah k.445m, 452, 462, 472, 480, 490, 500m (vrh). V tem predelu se bodo dodatno formirale nižinske etaže na kotah 420 in 410m Predel v laporju se bo širil s predhodnim odstranjevanjem rastja in jalovine ter krčenjem gozda proti mejam pridobivalnega prostora in sicer v fazah glede na predvideno širjenje etaž.

Predel apnenca je odprt v šestih etažah na kotah k.440, 450, 462, 470, 480, 500, 515m – vrh. V tem predelu se bodo dodatno formirale nižinske etaže na kotah 420 in 410m. Odkopne zaloge laporja in apnenca trenutno zajemajo cca. 42ha celotne površine odobrenega pridobivalnega prostora.

Glavni plato kamnoloma se trenutno nahaja na nadmorski višini k.432m. Pričetek formiranja nižje ležečih etaž kratkoročno ni predviden. Ob pričetku formacije teh, bo potrebno poskrbeti za ustrezno odvodnjavanje nižjih predelov (prečrpavanje, znižanje dostopne ceste v kamnolom, vstavljanje drenažnih ali betonskih cevi, izgradnja usedalnikov, …).

Glede na dolgo življenjsko dobo kamnoloma Plesko je trenutno predvidena le sprotna sanacija končnih brežin in etaž. Namembnost osnovnega platoja na koti +400 m po končanem pridobivanju je podrobneje predstavljena v

idejnem projektu »Plana rehabilitacije kamnoloma po končanem odkopavanju«. Predvidena je tehnična in biološka sanacija.

V tretji točki 37.člena Zakona o rudarstvu (ZRud – 1, Ur. l. RS št 14/14je navedeno »obdobje, za katerega se bo lahko pridobila koncesija za izkoriščanje mineralne surovine, ki glede na podatke o skupnih in letnih količinah pridobljene mineralne surovine iz rudarskega projekta znaša do 50 let«. Ker je družba v fazi podaljševanja koncesijske pogodbe, kateri 20 letni rok preteče z dnem 12.10.2021 se predvideva njeno podaljšanja za maksimalno 30 let.

Pri pripravi kalkulacij planiranih letnih odkopnih količini mineralne surovine je potrebno računati na industrijske / odkopne izgube (to je material, ki je v ležišču neprimeren za vsako od variant) ocenjen na 10 % (lapor) oz. 13 % (apnenec). V odkopne izgube je všteta tudi vsa jalovina.

Pri prikazovanju kalkulacij zalog in virov mineralnih surovin izraženih na letni bazi oz. v letih, se je v izračun v večini primerov povzela količina 500.000 ton (povprečje zadnjih 10-ih let).

VARIANTA 1 – osnovna surovina za žganje klinkerja:

Osnovni namen pridobivanje laporja in apnenca je zagotavljanje zadostnih količin materiala za cementno industrijo z letno kapaciteto od 400.000 ton do 600.000 ton materiala v mokrem stanju (povprečje zadnjih let obratovanja) pripravljenega v ustrezno mešanico za žganje cementnega klinkerja in izdelavo končnega produkta – cementa. Seveda so predvidene količine odvisne od potreb na trgu ter strategije poslovanja.

Dinamika odkopavanja bo še vedno potekala izmenično med apnencem, nizkim in visokim laporjem glede na zahtevano kvaliteto materiala (vsebnost kalcijevega karbonata, žvepla, magnezija, …). Postopoma bomo na podlagi dobljenih kemijskih analiz vrtin vrtalno – minerska dela opravljali na etažah z vrha proti dnu kamnoloma. Vse etaže bodo tudi v prihodnje formirane z nakloni platojev v notranjost kamnoloma oz. znotraj meja odobrenega pridobivalnega prostora.

Kvaliteta materiala se bo določala postopoma glede na že znane analize raziskovalnih vrtin podkrepljenimi z vzorci pridobljenimi z vrtanjem minskih vrtin ter načrtovanimi raziskovalnimi vrtinami, ki se bodo predhodno analizirale v laboratoriju koncesionarja. Glede na znano se bo v treh geološko pomembnih področjih kamnoloma (lapor, visoki lapor, apnenec) čimbolj orientiralo in držalo srednjih vrednosti oksidov potrebnih za izdelavo surovinske mešanice za proizvodnjo cementnega klinkerja, napredovanje kamnoloma pa seveda potekalo po obstoječem rudarskem projektu.

VARIANTA 2 – predelava surovine v gradbene namene:

Družba poseduje dokumentacijo o nahajališču apnenca, ki ga uporablja za industrijske namene. Dokumentacija se nahaja pri vodji kamnoloma in se revidira v skladu s predpisi s področja rudarstva. Tehnološki postopek priprave agregatov je enostaven z uporabo mobilnih drobilnih in sejalnih naprav.

Iz predhodno izvedenih raziskav je razvidno, da v surovini ni prisotnih nevarnih snovi. Izvajalec del z rednimi analizami in v skladu z zahtevami produktnih standardov spremlja sestavo surovine. V primeru identifikacije nevarnih snovi izvajalec izvede vse potrebne postopke za določitev le-teh. Obvestijo se kupci, preverijo se vsebnosti nevarnih snovi ter o tem obvesti certifikacijski organ.

Material se deponira na zunanjih deponijah izpod traku mobilne drobilne ali sejalne naprave. Vse podloge za deponije morajo biti predhodno očiščene ter dobro utrjene (po možnosti z materialom, katerega se bo na površino deponiralo). Zunanje deponije se med seboj ločujejo. Vse deponije morajo biti nedvoumno označeni s tablami, na katerih je navedena njihova nazivna velikost.

Trenutno se v kamnolomu proizvede od 10 000 – 20.000 ton materiala letno kar se predvideva tudi v bodoče. V primeru odločitve družbe, da v bodoče materiala ne namerava uporabljati za namene žganja klinkerja se lahko te letne kapacitete tudi dvignejo. Zopet so predvidene količine odvisne od potreb na trgu ter strategije poslovanja družbe.

V obeh primerih se bo mineralno surovino pridobivalo z vrtalno minerskimi deli po rudarskem projektu pri čemer se konstantno spremlja tudi seizmični vpliv na okolico.

VARIANTA 3 – apnenec kot dodatek recepturi za izdelavo cementa:

Družba je še vedno v postopku pridobivanja tako okoljevarstvenega dovoljenja kot tudi oživitvi dela proizvodnega procesa (mletja, skladiščenja in odpreme cementa) z zagonom samo MLINA CEMENTA (vloga na ARSO za

predhodni postopek oz. nadaljevanje procesa s presojo vplivov na okolje in nato pridobitev okoljevarstvenega soglasja) kar se lahko zgodi v zelo kratkem času. Z oživitvijo procesa mletja cementa v tovarni bi v kamnolomu oživili tudi proizvodnjo apnenca za lastne potrebe kot dodatka pri mletju cementa (v cementnih recepturah je apnenec prisoten v posameznih tipih cementa tudi v količinah do 50 %). Glede na letne proizvodne kapacitete bi se skladno s tem v kamnolomu pridobival apnenec (groba ocena do 100.000 ton letno).

VARIANTA 4 – VARIANTA 1 + VARIANTA 2

V primeru ponovnega kompletnega zagona proizvodnje, t.j. procesa žganja klinkerja in izdelavo cementa ter enormnih zalog apnenca v ležišču obstaja možnost skupnega vodenja obeh načinov procesa pridobivanja oz. bogatenja mineralne surovine. V tem primeru, ki je zopet odvisen od potreb na trgu ter strategije poslovanja družbe, bi se količine obeh variant združile. V tem primeru bi se razmejile odgovornosti izvajanja rudarskih del znotraj pridobivalnega prostora.

Nominalna kapaciteta peči za žganje klinkerja je 420.000 ton kar po preračunu znaša cca. 655.000 ton + odkopne izgube cca. 10 % = 720.000 ton.

5 INVESTICIJE V GJI IN DRUŽBENO INFRASTRUKTURO

Zaradi OPPN investicije v novo občinsko in družbeno infrastrukturo v fazi podaljšanja koncesije in samega izkoriščanja ne bodo potrebne.

Predvidene investicije v družbeno infrastrukturo so vezane na obdobje sanacije. Na podlagi idejnih rešitev sanacije se načrtuje športni-rekreacijska infrastruktura. Poleg tega se skladno z razvojem novih dejavnosti zagotovi zadostno število parkirnih mest.

6 POSTOPEK PRIPRAVE

V skladu za ZUreP-2 se postopek priprave OPPN v osnovi deli tri glavne sklope oziroma faze, pri čemer se večinski del strokovnega dela opravi v fazi priprave izhodišč in osnutka. V drugem delu je večji del aktivnosti namenjen usklajevanju, dopolnitvam in potrjevanju. Ključni mejniki kot so Sklep o pripravi, odločitev o izdelavi CPVO, mnenja NUP, javna razgrnitev ipd. so na shemi prikazani v modrih kvadratkih. Na shemi so prikazani tudi okvirni časovni roki po posameznih fazah.

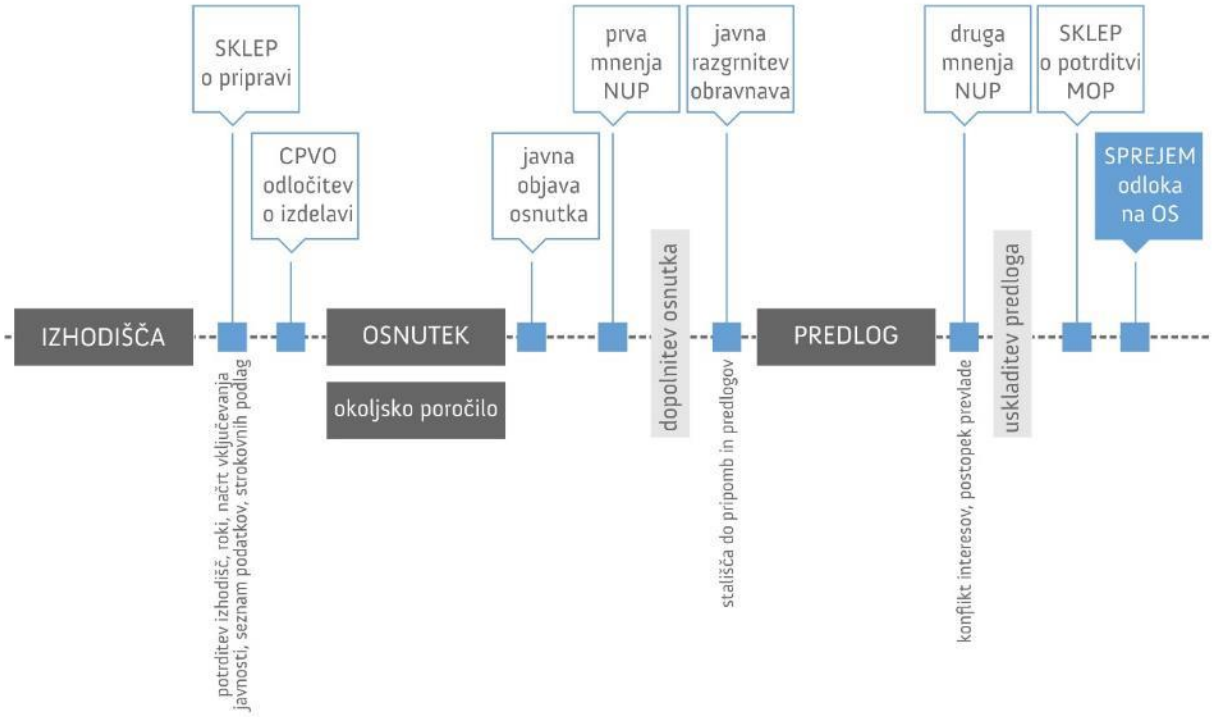

Slika 13: Shematski prikaz postopka OPPN

AKTIVNOST	ROK
Priprava in uskladitev izhodišč za pripravo OPPN	junij – september 2020
Priprava sklepa o pripravi OPPN	15 dni po uskladitvi izhodišč
Pridobitev konkretnih smernic in odločitev ali je potrebno izvesti CPVO postopek	odvisno od nosilcev urejanja prostora
Priprava osnutka	1 mesec po pridobitvi CPVO odločbe in vseh potrebnih podlag (v primeru CPVO tudi okoljskega poročila)
Pridobitev mnenj na osnutek ter odločbe o ustreznosti okoljskega poročila ter uskladitev z nosilci urejanja prostora	odvisno od nosilcev urejanja prostora
Priprava dopolnjenega osnutka	1 mesec po pridobitvi in uskladitvi mnenj z nosilci urejanja prostora
Prvo branje na OS in javna obravnava dopolnjenega osnutka	1 mesec
Sprejetje stališč do pripomb	1 mesec po končani javni razgrnitvi
Priprava predloga	1 mesec po sprejemu stališč do pripomb iz javne razgrnitve
Pridobitev in uskladitev mnenj na predlog	odvisno od nosilcev urejanja prostora
Priprava usklajenega predloga	1 mesec po pridobitvi pozitivnih mnenj vseh nosilcev urejanja prostora.
Sprejem na OS in objava v uradnem glasilu	

7 PRILOGE

7.1 IDZ za sanacijo kamnoloma Plesko (v digitalni obliki), K Projekt L, d.o.o., Ljubljana, Tbilisijska ulica 61, 1000 Ljubljana, št. projekta 683-11, maj 2011.

7.2 Sklep Ministrstva za infrastrukturo (v digitalni obliki) o spisku koordinat in topografije mejnikov eksploatacijskega polja - Kamnolom Retje, z dne 29. 3. 2016, številka 0141-72/2006-D E/49 (00911294).